

NEDERLANDSTALIGE TUCHTRAAD VAN BEROEP VOOR ADVOCATEN

eerste kamer

Dossier: TB-0334-2025 (TAA/SL/0482/2024 – LIM/22-23/0184/TU)

In de zaak van:

mr. X, met kantoor te

aanwezig en bijgestaan door mr. Y,

wijst de Nederlandstalige tuchtraad van beroep de volgende beslissing.

1. Ten laste gelegde feiten

Op 5 april 2024 heeft de stafhouder van de orde van advocaten bij de balie Limburg de voorzitter van de tuchtraad voor advocaten van het rechtsgebied van het hof van beroep Antwerpen in kennis gesteld van zijn beslissing, genomen op grond van artikel 458, § 2, Gerechtelijk Wetboek, om mr. X tuchtrechtelijk te vervolgen voor de volgende feiten:

‘De klacht heeft onder meer betrekking op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen, meer bepaald op de artikelen 447, 455 en 456 Ger. W, alsook op artikel 1 Codex deontologie voor advocaten, onverminderd de toepasselijkheid van de overige artikelen.

Bij aangetekende brief van 9/02/2023 werd een tuchtonderzoek geopend conform artikel 458 § 1 Ger. W. Bij aangetekende zending van 24/07/2023 werd het tuchtonderzoek uitgebreid.

Het tuchtonderzoek had concreet betrekking op twee aspecten:

1. *Niet beantwoorden briefwisseling*

2. Problematiek Derden gelden

1. Niet beantwoorden briefwisseling (art. 97, 3e lid CDA)

Inzake dien ik te verwijzen naar de brieven van stafhouder C in het dossier LIM/000286/ALG dd. 16/02/2022 en 14/03/2022 en 4/04/2022, alsook de brieven van stafhouder A in het dossier LIM/000130/ALG dd. 16/05/2022, 29/06/2022, 28/07/2022 en 7/09/2022. Op geen enkele van bovenstaande brieven ontving men een reactie van Mr X.

Verder werd er in een ander dossier geen inhoudelijk antwoord gegeven op brieven van stafhouder B dd. 26/01/2023, 14/02/2023, 9/03/2024 en 5/04/2023. Ook hiervoor werd tucht geopend.

Het niet beantwoorden van briefwisseling houdt een inbreuk in op art. 97, 3e lid CDA, welke de toepassing inhoudt van de principes van respect en samenwerking, dewelke advocaten verschuldigd zijn aan de autoriteiten van de Orde. Tevens brengt het niet beantwoorden van de briefwisseling van de stafhouder de werking van de Orde en haar bestuur in het gedrang.

Mr. X werd hieromtrent enkele keren uitgenodigd voor verhoor. De betreffende PV's worden gevoegd als stukken. Hij werd een eerste keer uitgenodigd voor verhoor op 28/03/2023. Hierop was Mr. X aanwezig. Er werden afspraken gemaakt over het bezorgen van enkele stukken. In een ander dossier inzake niet beantwoorden briefwisseling, werd Mr. X uitgenodigd voor verhoor op 13/06/2023. Hierop was Mr. X niet aanwezig.

Op het verhoor van 28/03/2023 werden er afspraken gemaakt om stukken te bezorgen. Hieraan werd geen gevolg verleend, en daarom werd er bij brief van 24/07/2023 overgegaan tot uitbreiding van het tuchtonderzoek. Zie hieronder.

2. Problematiek derden gelden (art. 128 e.v. CDA)

Concreet diende er, verwijzende naar afdeling 111.2.9 CDA, verder onderzocht te worden of Mr. X zich:

*Gelden, ontvangen in het kader van voorlopige bewinden/onbeheerde nalatenschappen, heeft toegeëigend, zonder daartoe gemachtigd te zijn;
Gelden, toevertrouwd door derden in uw hoedanigheid van advocaat, heeft toegeëigend, zonder daartoe gemachtigd te zijn.*

Mr X werd opgeroepen om te verschijnen voor een tuchtondervraging op 18/08/2023.

Mr X is niet verschenen op de tuchtondervraging van 18/08/2023, zodat hij ook geen antwoorden kon geven op de informatie die de stafhouder heeft opgevraagd bij ING-bank.

Meer specifiek werd er informatie opgevraagd over de derdenrekening. Rekeninguittreksels voor de periode van 1/09/2019 t.e.m. 16/06/2023 werden opgevraagd. Ik verwijs naar de inhoudelijke bedenkingen hieromtrent in het verslag van de tuchtonderzoeker dd. 18/01/2024, dat ik als stuk voeg.

Ik dien te concluderen dat Mr X zich niet waardig, rechtschapen en kies gedraagt, zoals bepaald in artikelen 447, 455 en 456 Ger. W. en art. 1 CDA omdat hij briefwisseling niet tijdig beantwoordt en omdat hij geen transparantie geeft over de gelden die binnenkomen op zijn derdenrekening (in strijd met art. 128 e.v. CDA). Het is dus niet uitgesloten dat hij derdengelden onrechtmatig afwendt.'

2. Bestreden beslissingen

De tuchtraad voor advocaten van de ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep Antwerpen, tweede kamer, heeft op 27 juni 2024, bij verstek,

- de tuchtvordering toelaatbaar verklaard,
- de tenlasteleggingen, zoals oorspronkelijk omschreven, bewezen verklaard,
- aan mr. X een schorsing van acht maanden opgelegd,
- in toepassing van artikel 460, eerste lid, Gerechtelijk Wetboek (bedoeld werd: artikel 460, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek) de schrapping van mr. X van het tableau van de advocaten van balie Limburg bevolen.

Bij aangetekende brief van 11 juli 2024 heeft mr. X verzet aangetekend tegen deze beslissing van 27 juni 2024.

Bij beslissing van 27 februari 2025, die op 28 februari 2025 aan mr. X ter kennis werd gebracht, heeft de tuchtraad het verzet ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

Mr. X heeft op 14 maart 2025 tegen deze laatste beslissing hoger beroep ingesteld.

De stafhouder van de balie Limburg en de procureur-generaal hebben geen tegenberoep ingesteld.

3. Beoordeling

3.1. Het hoger beroep is regelmatig naar vorm en tijdig ingesteld en bijgevolg ontvankelijk.

Gelet op de relatieve werking van het hoger beroep heeft de tuchtraad van beroep zich niet meer uit te spreken over de ontvankelijkheid van het verzet. De beslissing die de tuchtraad voor advocaten van de ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep Antwerpen hierover heeft genomen, is definitief.

3.2. Een beslissing inzake een tuchtvervolgning moet de feiten waarvoor de betrokken advocaat wordt vervolgd en desgevallend wordt veroordeeld eenduidig en nauwkeurig omschrijven. Dit is hier niet het geval. De zogenaamde tenlastelegging op grond waarvan mr. X wordt vervolgd is een samenvatting van het tuchtonderzoek maar preciseert niet voldoende de deontologische inbreuken die hem worden verweten.

Dat mr. X het voorwerp heeft uitgemaakt van een tuchtonderzoek, dat hij werd verhoord en dat hij uitgenodigd werd stukken bij te brengen zijn alle elementen van het tuchtonderzoek maar die op zich geen tuchtrechtelijk sanctioneerbare gedragingen uitmaken.

De tenlastelegging dient bijgevolg te worden heromschreven als volgt:

'Inbreuken op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen, meer bepaald op de artikelen 447, 455 en 456 Gerechtelijk Wetboek, alsook op artikel 1 Codex Deontologie voor Advocaten (CDA), met name:

1. het niet beantwoorden briefwisseling

niet te hebben geantwoord op de brieven van de respectieve stafhouders, met name

- niet te hebben gereageerd op de brieven van de stafhouder van 16 februari 2022, 14 maart 2022 en 4 april 2022 in het dossier LIM/000286/ALG,*
- niet te hebben gereageerd op de brieven van de stafhouder van 16 mei 2022, 29 juni 2022, 28 juli 2022 en 7 september 2022 in het dossier LIM/000130/ALG,*
- geen inhoudelijk antwoord te hebben gegeven op brieven van de stafhouder van 26 januari 2023, 14 februari 2023, 9 maart 2024 en 5 april 2023 in het dossier LIM/22-23/0156/KL/DVDB,*

hetgeen bijkomend een inbreuk vormt op art. 97, derde lid, CDA, welke de toepassing inhoudt van de principes van respect en samenwerking die advocaten verschuldigd zijn

aan de autoriteiten van de orde, waardoor de werking van de orde en haar bestuur in het gedrang komt,

2. *het niet verlenen van medewerking aan de controle op de derdenrekening*

in strijd met de artikelen 128 en volgende CDA geen medewerking te hebben verleend bij de controle op de verrichtingen uitgevoerd via zijn derdenrekening in de periode van 1 september 2019 tot en met 16 juni 2023, met name door niet te verschijnen voor de tuchtondervraging van 18 augustus 2023,

3. *het onrechtmatig afwenden van derdengelden.'*

Door deze heromschrijving worden dezelfde feiten beoogd als deze omschreven in de oorspronkelijke tenlasteleggingen. Mr. X werd over een mogelijke heromschrijving ingelicht op de zitting van de tuchtraad van beroep van 8 mei 2025 en heeft desbetreffend zijn verdediging voorgedragen.

3.3. In de oorspronkelijke tenlastelegging wordt, *in fine*, vermeld dat *'het dus niet (is) uitgesloten dat (mr. X) derdengelden onrechtmatig afwendt'*. Dit feit maakt thans, na heromschrijving, het voorwerp uit van de tenlastelegging 3.

De tenlastelegging maakt echter verder geen melding van enige vastgestelde afwending. Ook uit de stukken van het onderzoek blijkt niet dat mr. X op enig ogenblik gelden van derden, al dan niet via zijn derdenrekening, heeft weggemaakt of afgewend.

De tenlastelegging 3, die gesteund is op een loutere hypothese, is bijgevolg niet bewezen.

3.4. De feiten van de tenlasteleggingen 1 en 2 worden door mr. X niet betwist en zijn bewezen aan de hand van de stukken van het dossier en de resultaten van het onderzoek.

Daarbij moet evenwel worden benadrukt dat, wat de tenlastelegging 1 betreft, mr. X enkel wordt vervolgd voor het niet beantwoorden van de brieven aan de stafhouders met betrekking tot drie verschillende zaken waarin hij als advocaat is opgetreden. Voor de wijze waarop hij in deze zaken concreet heeft gehandeld, wordt hij niet vervolgd, wat meteen ook inhoudt dat desbetreffend geen deontologische inbreuken van mr. X konden worden vastgesteld, minstens dat de stafhouder het niet opportuun achtte hem ook voor deze feiten te vervolgen. Aan mr. X wordt enkel een (verregaande en herhaalde) administratieve nalatigheid verweten.

Bijkomend volgt hieruit eveneens dat het door mr. X in conclusie gevoerde inhoudelijk verweer met betrekking tot deze drie zaken, geen antwoord behoeven.

Mr. X heeft tijdens de behandeling van de zaak in hoger beroep de omstandigheden geschetst waarin, en de redenen waarom, hij geen gevolg heeft gegeven aan de brieven en verzoeken van de opeenvolgende stafhouders, en dit zowel met betrekking tot de drie vernoemde dossiers als met betrekking tot de controle van zijn derdenrekening.

Zo verwijst hij naar de ernstige psychische problemen waarmee hij geruime tijd kampte en die hij omschrijft als een pathologisch perfectionisme en een burn-out met als gevolg onder meer verregaand uitstelgedrag en blokkering in stressvolle situaties zoals bij het ontvangen van aangetekende brieven. Deze problemen zouden het gevolg zijn van een moeilijke familiale situatie die reeds begon in zijn jeugd: hij heeft één broer met een ernstige mentale handicap als gevolg van meningitis, een andere broer is voortijdig overleden, door de ontredde van zijn ouders werd hij tijdens zijn kinderjaren emotioneel verwaarloosd met als gevolg een drang naar perfectionisme om de ouders te behagen, de zorg voor de overige leden van het gezin van oorsprong hebben hem belet een eigen gezinsleven uit te bouwen, ...

3.5. Ondanks de geschetste familiale situatie blijven de feiten van de tenlasteleggingen 1 en 2 bijzonder ernstig.

Mr. X liep reeds eerder tuchtsancties op: een schorsing van acht dagen met uitstel in 2011, herroeping van dit uitstel in 2012, een schorsing van veertien dagen in 2015 en een schorsing van acht maanden met uitstel voor de helft in 2020.

In zekere mate zijn alle voorgaande sancties gelieerd aan dezelfde problematiek die, ondanks de sancties en tussenkomsten van de tuchtverheden, blijkbaar moeilijk beheersbaar blijft. Indien de hoger geschetste psychische problemen op zich niet aan mr. X kunnen worden verweten, blijft hij wel verantwoordelijk voor het feit dat hij over de verschillende jaren heen onvoldoende maatregelen en voorzorgen heeft genomen om te vermijden dat de werking van zijn kantoor en de uitoefening van het beroep van advocaat hieronder te lijden krijgt.

Een dergelijke handelswijze is niet verenigbaar met de deontologische verplichtingen die op ieder advocaat rusten en die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van het beroep. Meewerken met de raad van de orde van advocaten en de stafhouder, de gevraagde inlichtingen op eerste verzoek verstrekken en de controles toelaten die de organen van de orde van advocaten gerechtigd zijn uit te voeren is absoluut noodzakelijk voor het behoud van het vertrouwen van de rechtzoekende in de advocaat, en bij uitbreiding in de werking van het gerechtelijk apparaat.

Een schorsing van acht maanden, zoals opgelegd in de bestreden beslissing, vormt in de gegeven omstandigheden en mede gelet op de eerdere tuchtrechtelijke vervolgingen van mr. X, een gepaste sanctie. Een dergelijke sanctie is niet onevenredig en past binnen de

verplichting die op de tuchtraad rust om de inbreuken op de reglementen, op de eer van de orde van advocaten en op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid gepast te bestraffen.

Anderzijds kan wel rekening worden gehouden met de inspanningen die mr. X heeft geleverd om orde op zaken te brengen. Hij lijkt zich goed bewust van de onderliggende problematiek en laat zich professioneel begeleiden door een arts en therapeut. Uit de neergelegde verslagen van deze laatste blijkt een positieve evolutie.

In de gegeven omstandigheden kan de schorsing worden opgelegd met uitstel gedurende drie jaar. Mr. X moet er zich wel van bewust zijn dat, zoals hij in het verleden reeds mocht ervaren, dit uitstel kan worden herroepen indien binnen de proefperiode nieuwe deontologische inbreuken begaan worden.

Ondanks de eerdere schorsingen is er geen reden om toepassing te maken van artikel 460, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek. Het schrappen van het tableau omwille van eerdere schorsingen zou thans, in het licht van voornoemde inspanningen en de gunstige evolutie, een buitensporige sanctie vormen.

3.6. De rechtspleging is verlopen in de taal voorgeschreven door de artikelen 457bis en 466 Gerechtelijk Wetboek.

4. Beslissing

De Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten,

beslissend na tegenspraak,

ontvangt het hoger beroep,

doet de beslissing teniet en oordeelt opnieuw,

heromschrijft de tenlasteleggingen als volgt:

‘inbreuken op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen, meer bepaald op de artikelen 447, 455 en 456 Gerechtelijk Wetboek, alsook op artikel 1 Codex Deontologie voor Advocaten (CDA), met name:

1. *het niet beantwoorden briefwisseling*

niet te hebben geantwoord op de brieven van de respectieve stafhouders, met name

- *niet te hebben gereageerd op de brieven van de stafhouder van 16 februari 2022, 14 maart 2022 en 4 april 2022 in het dossier LIM/000286/ALG,*
- *niet te hebben gereageerd op de brieven van de stafhouder van 16 mei 2022, 29 juni 2022, 28 juli 2022 en 7 september 2022 in het dossier LIM/000130/ALG,*
- *geen inhoudelijk antwoord te hebben gegeven op brieven van de stafhouder van 26 januari 2023, 14 februari 2023, 9 maart 2024 en 5 april 2023 in het dossier LIM/22-23/0156/KL/DVDB,*

hetgeen bijkomend een inbreuk vormt op art. 97, derde lid, CDA, welke de toepassing inhoudt van de principes van respect en samenwerking die advocaten verschuldigd zijn aan de autoriteiten van de orde, waardoor de werking van de orde en haar bestuur in het gedrang komt,

2. *het niet verlenen van medewerking aan de controle op de derdenrekening*

in strijd met de artikelen 128 en volgende CDA geen medewerking te hebben verleend bij de controle op de verrichtingen uitgevoerd via zijn derdenrekening in de periode van 1 september 2019 tot en met 16 juni 2023, met name door niet te verschijnen voor de tuchtondervraging van 18 augustus 2023,

3. *het onrechtmatig afwenden van derdengelden,'*

spreekt mr. X vrij voor de tenlastelegging 3,

verklaart de tenlasteleggingen 1 en 2 bewezen,

legt aan mr. X een schorsing op van acht maanden,

zegt dat de tenuitvoerlegging van deze tuchtstraf zal worden uitgesteld gedurende een periode van drie jaar onder de voorwaarde dat binnen deze proefperiode geen nieuwe deontologische inbreuk wordt gepleegd.

Aldus gewezen door de tweede kamer van de Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten, samengesteld uit Peter Hartoch, voorzitter, Philippe De Jaegere, Frank Cambien, Frank Van der Schueren en Ingrid Martens, assessoren,

Assessoren mr. Ingrid Martens en Frank Van der Schueren bevinden zich in de onmogelijkheid om deze beslissing te ondertekenen zodat de uitspraak met toepassing van artikel 785, 1^e lid

van het Gerechtelijk Wetboek, ondertekend wordt door de overige assessoren, de secretaris en de voorzitter.

Uitgesproken in openbare zitting van 5 juni 2025, in aanwezigheid van Pim Vanwalleghem, advocaat-generaal, en Ludwig Evens, secretaris.

Frank Cambien

Philippe De Jaegere

Ludwig Evens

Peter Hartoch